

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा
संचालनालयाने निर्गमित केलेल्या व
प्रलंबित प्रकरणांचा आढावा घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: एफएसएल-०४१४/प्र.क्र.४१३/पोल-४,
वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, कफ परेड, मुंबई-४०० ००५,
तारीख : १२ सप्टेंबर, २०१४

शासन परिपत्रक

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयामध्ये दिनांक १ जानेवारी २०१३ रोजी एकूण ७५,१४९ इतकी प्रकरणे प्रलंबित होती. तदनंतर माहे जानेवारी-२०१३ ते माहे जुलै-२०१४ या कालावधीत न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाने आवक व प्रलंबित प्रकरणांचे विश्लेषण करून एकूण २,७१,३२३ इतकी प्रकरणे निकाली काढण्यात आलेली आहेत. सध्या जुलै-२०१४ अखेरीस न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील सर्व प्रयोगशाळांतील फक्त १०,२५६ इतकी प्रकरणे प्रलंबित आहेत. उर्वरित निकालात काढण्यात आलेल्या सर्व प्रकरणांचे रासायनिक विश्लेषण अहवाल संबंधित पोलीस अधिकारी / वैद्यकीय अधिकारी यांना पाठविण्यात आलेले आहेत.

२. सर्व पोलीस आयुक्त आणि पोलीस अधीक्षक यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी आपल्या आयुक्तालय / जिल्ह्यातील ज्या प्रकरणी न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेकडे अहवालासाठी थकीत प्रकरणे दाखविलेली आहेत, अशा प्रकरणांचा आढावा घ्यावा. सध्या जी प्रकरणे प्रयोगशाळांकडे प्रलंबित आहेत त्याचे विवरणपत्र सोबत जोडले आहे. त्याबाबत ताळमेळ घेवून जी विसंगती असेल, त्याचा आढावा घेऊन संबंधित न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेकडे संपर्क साधून दुय्यम प्रतीसाठी मागणी करावी.

३. शवविच्छेदन (Post Mortem) अहवालामध्ये “Viscera Preserved Opinion Reserved” असे अभिप्राय वैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडून त्यांच्या अहवालात दिले जातात व मृत्यूचे कारण दिले जात नाही. तरी त्याबाबत न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळांचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करून घेवून मृत्यूचे निश्चित कारण वैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडून घेऊन त्यानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.

४. न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील प्रयोगशाळानिहाय, विभागनिहाय व महिनावार थकित प्रकरणांची जिल्हानिहाय सद्यःस्थिती यासोबतच्या विवरणपत्रामध्ये नमूद केलेली आहे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०९१५१३०५५७२९२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु. ज. सोवितकर)

उप सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा.पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
त्यांना विनंती करण्यात येते की, वरील परिपत्रक व त्यासोबतचे विवरणपत्र राज्यातील सर्व पोलीस आयुक्त तसेच पोलीस अधिक्षक यांच्या निदर्शनास आणण्याची कार्यवाही करावी.
- २) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
यांना प्रत माहिती व कार्यवाहीसाठी.
- ३) राज्यातील सर्व पोलीस आयुक्त तसेच पोलीस अधिक्षक यांना माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी.

DIRECTORATE OF FORENSIC SCIENCE LABORATORIES
HOME DEPARTMENT, MAHARASHTRA STATE
VIDYANAGARI, HANS BHUGRA MARG, SANTACRUZE MUMBAI -400 098
Pending Cases As on 31 July 2014 (POLICE DIVISION WISE)

F.S.L. MUMBAI

Sr. No.	NAME OF POLICE DIVISION	Toxicology	Biology	Gen. Analytical	Prohibition	Total
1	Mumbai C.P.	166	127	173	531	1000
2	New Mumbai C.P.	21	24	8	18	71
3	Rly. Mumbai	6	...	...	...	6
4	Thane C.P.	39	95	32	455	621
5	Thane S.P.	53	25	7	112	197
6	Raigad S.P.	12	23	14	136	185
7	Pune S.P.	...	3	...	...	3
8	Beed S.P.	...	1	...	...	1
9	Sangali S.P.	...	1	...	...	1
10	Aurangabad C.P.	...	1	...	...	1
	Total	300	300	234	1252	2086
	Arrears in Months	2	2	5	2	...

Sr. No.	NAME OF POLICE DIVISION	DNA	Physics	Ballistics	Psychology	Cyber	TASI	Total
1	Ahmednagar S.P.	38	1	18	0	6	35	98
2	ACB Ahmednagar	0	0	0	0	0	7	7
3	Ahmednagar LCB	0	0	1	0	0	0	1
4	Amravati S.P.	0	0	0	0	13	34	47
5	Amravati C.P.	0	0	0	0	4	14	18
6	ACB Amravati	0	0	0	0	0	4	4
7	Akola S.P.	0	0	0	0	3	13	16
8	AcB Akola	0	0	0	0	0	2	2
9	Aurangabad S.P.	25	0	0	0	22	27	74
10	Aurangabad C.P.	18	1	3	0	17	31	70
11	ACB Aurangabad	0	0	0	0	0	7	7
12	Beed S.P.	13	1	7	0	5	35	61
13	ACB Beed	0	0	0	0	0	13	13
14	Bhandara S.P.	0	0	0	0	12	18	30
15	ACB Bhandara	0	0	0	0	0	8	8
16	Buldhana S.P.	0	0	0	0	10	18	28
17	ACB Buldhana	0	0	0	0	0	8	8
18	Chandrapur S.P.	0	1	0	0	25	21	47
19	ACB Chandrapur	0	0	0	0	0	5	5
20	Dhule S.P.	10	1	1	0	4	18	34
21	ACB Dhule	0	0	0	0	0	12	12
22	Gadchiroli S.P.	0	0	0	0	4	12	16
23	ACB Gadchiroli	0	0	0	0	0	4	4
24	Gondiya S.P.	0	0	0	0	5	9	14
25	ACB Gondiya S.P.	0	0	0	0	0	7	7
26	Hingoli S.P.	9	0	0	0	1	20	30
27	ACB Hingoli	0	0	0	0	0	3	3
28	Jalgaon S.P.	14	0	3	0	8	31	56
29	ACB Jalgaon	0	0	0	0	0	14	14
30	Jalna S.P.	12	0	1	0	1	23	38
31	ACB Jalna	0	0	0	0	0	4	4
32	Kolhapur S.P.	11	0	1	0	9	23	44
33	Kolhapur C.P.	2	0	5	0	0	0	7
34	Kolhapur LCB	0	0	1	0	0	0	1
35	ACB Kolhapur	0	0	0	0	0	6	6
36	Latur S.P.	20	0	0	0	7	35	68
37	ACB Latur	0	0	0	0	0	10	10

Sr. No.	NAME OF POLICE DIVISION	DNA	Physics	Ballistics	Psychology	Cyber	TASI	Total
38	Mumbai C.P.	315	21	40	2	419	98	895
39	ACB Mumbai	0	0	0	0	0	28	28
40	Navi Mumbai C.P.	35	2	6	0	39	4	86
41	Crime Branch Navi Mumbai	0	0	1	0	0	0	1
42	Nagpur S.P.	0	0	0	0	12	13	25
43	Nagpur C.P.	0	2	0	0	37	42	81
44	Nagpur Railway	1	0	0	0	0	0	1
45	ACB Nagpur	0	0	0	0	0	14	14
46	Nanded S.P.	11	0	5	0	7	20	43
47	ACB Nanded	0	0	0	0	0	18	18
48	Nandurbar S.P.	8	0	1	0	4	13	26
49	ACB Nandurbar	0	0	0	0	0	6	6
50	Nashik S.P.	49	0	2	0	12	28	91
51	Nashik C.P.	18	0	2	0	8	11	39
52	ACB Nashik	0	0	0	0	0	22	22
53	Osmanabad S.P.	11	0	1	0	3	37	52
54	ACB Osmanabad	0	0	0	0	0	8	8
55	Parbhani S.P.	7	0	1	0	3	24	35
56	ACB Parbhani	0	0	0	0	0	4	4
57	Pune S.P.	45	2	9	0	7	52	115
58	Pune C.P.	36	0	29	0	103	43	211
59	ATS Pune	0	0	1	0	0	0	1
60	CID Pune	0	0	0	2	0	0	2
61	ACB Pune	0	0	0	0	0	15	15
62	Raigad S.P.	24	1	0	0	19	12	56
63	Ratnagiri S.P.	20	2	5	0	5	3	35
64	Sangli S.P.	25	1	2	0	20	25	73
65	ACB Sangli	0	0	0	0	0	10	10
66	Satara S.P.	33	1	2	0	12	33	81
67	ACB Satara	0	0	0	0	0	8	8
68	Sindhudurg S.P.	9	1	3	0	5	1	19
69	Solapur S.P.	30	1	1	0	10	32	74
70	Solapur CP.	10	0	3	0	0	14	27
71	ACB Solapur	0	0	0	0	0	4	4
72	Thane S.P.	103	13	10	0	12	69	207
73	Thane C.P.	107	1	23	0	94	87	312
74	ACB Thane	0	0	0	0	0	36	36
75	Wardha S.P.	0	0	0	0	2	11	13
76	ACB Wardha	0	0	0	0	0	3	3
77	Washim S.P.	0	0	0	0	0	9	9
78	ACB Washim	0	0	0	0	0	4	4
79	Yevtnal S.P.	0	1	0	0	25	11	37
80	DCB CID Thane	0	0	1	0	0	0	1
81	Crime Branch Thane	0	0	1	0	0	0	1
82	CBI, SCB Navi Mumbai (waiting for weapon)	0	0	1	0	0	0	1
83	DCB CID	0	0	7	0	0	0	7
84	Nashik Court	0	1	0	0	0	0	1
85	ACB Yevtnal S.P.	0	0	0	0	0	10	10
86	Mumbai Railway	5	0	0	0	0	0	5
	Total	1081	55	198	4	1014	1417	3769
	Arrears in Months	11	5	6	2	31	31	...

Pendency as on 31 July 2014

REGIONAL FORENSIC SCIENCE LABORATORY, NAGPUR										
SR. NO	YEAR	DIVISION CP/SP	TOXICOLOGY	BIOLOGY	GEN. ANA.	PROVIBITON	DNA	BALLISTIC	TOTAL	
1	2014	Police Commissioner Nagpur	17	78	0	0	25	4	124	
2	2014	Police Superintendent Nagpur	11	49	1	103	12	2	178	
3	2014	Police Superintendent Bhandara	11	14	1	78	9	0	113	
4	2014	Police Superintendent Gondia	4	39	2	10	8	0	63	
5	2014	Police Superintendent Chandrapur	23	48	1	90	9	1	172	
6	2014	Police Superintendent Gadchiroli	5	19	1	61	4	3	93	
7	2014	Police Superintendent Wardha	16	31	1	333	7	0	388	
8	2014	Police Commissioner Amravati	10	0	0	0	2	0	12	
9	2014	Police Superintendent Amravati	25	0	1	0	8	0	34	
10	2014	Police Superintendent Akola	0	0	1	0	4	1	6	
11	2014	Police Superintendent Buldhana	0	0	0	0	5	0	5	
12	2014	Police Superintendent Yavatmal	0	0	0	0	7	0	7	
13	2014	Police Superintendent Washim	0	0	0	0	4	0	4	
14	2014	State Excise Fly Sq. No.2 Nagpur	0	0	0	8	0	0	8	
15	2014	State Excise Nagpur *	0	0	0	10	0	0	10	
16	2014	State Excise Wardha	0	0	0	25	0	0	25	
		Total	122	278	9	718	104	11	1242	
		Arrears in Months	1	1	1	1	5	1		

REGIONAL FORENSIC SCIENCE LABORATORY, PUNE										
1	2014	Police Commissioner Pune	20	244	21	0	0	...	285	
2	2014	Police Superintendent Pune	12	160	7	2	0	...	181	
3	2014	Police Commissioner Solapur	24	40	8	0	0	...	72	
4	2014	Police Superintendent Solapur	0	141	18	31	0	...	190	
5	2014	Police Superintendent Satara	6	71	2	7	0	...	86	
6	2014	Police Commissioner Kolhapur	8	0	0	0	0	...	8	
7	2014	Police Superintendent Kolhapur	0	113	3	0	0	...	116	
8	2014	Police Superintendent Sangli	6	44	6	0	0	...	56	
9	2014	Police Superintendent Ratnagiri	5	32	2	5	0	...	44	
10	2014	Police Superintendent Sindhudurg	4	11	2	0	0	...	17	
11	2014	State Excise Solapur	0	0	0	5	0	...	5	
		Total	85	856	69	50	0	...	1060	
		Arrears in Months	2	3	2	1				

REGIONAL FORENSIC SCIENCE LABORATORY, AURANGABAD

SR. NO	YEAR	DIVISION CP/SP	TOXICOLOGY	BIOLOGY	GEN. ANA.	PROBITION	DNA	BALLISTIC	TOTAL
1	2014	Police Commissioner Aurangabad	0	38	6	7	....	....	51
2	2014	Police Superintendent Aurangabad	91	48	7	85	....	....	231
3	2014	Police Superintendent Beed	63	87	8	19	....	....	177
4	2014	Police Superintendent Jalana	32	62	5	24	....	....	123
5	2014	Police Superintendent Latur	43	68	10	17	....	....	138
6	2014	Police Superintendent Nanded	39	80	17	2	....	....	138
7	2014	Police Superintendent Usmanabad	26	45	9	5	....	....	85
8	2014	Police Superintendent Parbhani	23	65	8	13	....	....	109
9	2014	Police Superintendent Akola	41	0	0	0	....	....	41
10	2014	Police Superintendent Washir	23	0	0	0	....	....	28
11	2014	Police Superintendent Yavatmal	84	6	2	0	....	....	92
12	2014	Police Superintendent Buldhana	49	2	1	0	....	....	52
13	2014	Police Superintendent Hingoli	9	21	3	7	....	....	40
		Total	528	522	76	179	....	....	1305
		Arrears in Months	3	3	2	1			

REGIONAL FORENSIC SCIENCE LABORATORY, NASHIK

1	2014	Police Superintendent Jalgaon	18	14	7	0	0	0	39
2	2014	Police Superintendent Dhule	16	10	5	0	0	0	31
3	2014	Police Superintendent Nandurbar	7	8	3	0	0	0	18
4	2014	Police Superintendent Ahamadnagar	16	9	6	0	0	0	31
5	2014	Police Superintendent Nashik	11	12	7	0	0	0	30
6	2014	Police Commissioner Nashik	9	7	2	0	0	0	18
		Total	77	60	30	0	0	0	167
		Arrears in Months	2	1	2	0			

REGIONAL FORENSIC SCIENCE LABORATORY, AMARAVATI

1	2014	Police Commissioner Amaravati	....	67	....	2	....	....	69
2	2014	Police Superintendent Amaravati	....	38	....	81	....	....	119
3	2014	Police Superintendent Akola	....	115	....	4	....	....	119
4	2014	Police Superintendent Washim	....	52	....	0	....	....	52
5	2014	Police Superintendent Yavatmal	....	134	....	30	....	....	164
6	2014	Police Superintendent Buldhana	....	31	....	73	....	....	104
		Total	....	437	....	190	....	....	627
		Arrears in Months		2		1			